

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Ymddiriedolwyr Elusennau
Dyddiad y cyfarfod:	29 Mehefin 2023
Teitl:	Is-grŵp Hen Ysgol Sirol Tregaron
Pwrpas yr adroddiad:	Derbyn argymhellion yr is-grŵp a phenderfynu ar y camau nesaf
	Er Penderfyniad

1. CEFNDIR

1.1 Bydd yr Aelodau'n cofio i'r Pwyllgor ar 26 Medi 2022 benderfynu ynghylch y canlynol:

- penodi'r Cyngorwyr Rhodri Evans, Gwyn Wigley Evans a Wyn Evans sy'n Aelodau o'r Pwyllgor Ymddiriedolwyr Elusennau i'r is-grŵp oherwydd lleoliad eu Wardiau, ac i wahodd y Cyngorydd Endaf Edwards fel Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Dysgu;

- gwahodd Pennaeth Ysgol Henry Richard, cynrychiolydd o Gylch Meithrin Tregaron, Y Cyngorydd Ifan Davies (Aelod Lleol), Cadeirydd Cyngor Tref Tregaron, Swyddog o'r Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog o'r AALI i ymuno â'r is-grwpiau;

- y dylai Swyddogion, ar ran yr Ymddiriedolwr, gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar-lein fel y cyfeirir ato ym mharagraff 3.5 o'r adroddiad.

2. YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS

2.1 Lansiodd ymgynghoriad cyhoeddus ar-lein ar 16/03/2023 a barodd am 8 wythnos tan 10/05/2023. Roedd yr ymgynghoriad yn gofyn i'r cyhoedd am awgrymiadau ynghylch sut y dylid gwario arian yr ymddiriedolaeth i ddatblygu addysg plant oed cyn-ysgol a phlant oed ysgol yn Nhregaron. Hefyd, paratowyd fersiwn hawdd ei deall o'r ymgynghoriad.

2.2 Gwnaeth Swyddfa'r Wasg y Cyngor gefnogi'r ymgynghoriad drwy gyhoeddi datganiad i'r wasg a rhannu negeseuon ar y cyfryngau cymdeithasol ar wahanol adegau o'r ymgynghoriad i godi ymwybyddiaeth. Hefyd, cafodd ymgynghoreion penodol yn Nhregaron eu hysbysu bod yr ymgynghoriad wedi'i lansio ac roedd y rhain yn cynnwys y canlynol:

- Mudiad Meithrin a'r Cylchoedd Ti a Fi;
- Cyngor Tref Tregaron;
- Clwb Pêl-droed Tregaron;
- Canolfan Deuluol Tregaron;

- Partneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus;
- Yr Aelod Lleol;
- Ysgol Henry Richard (y Pennaeth a'r Corff Llywodraethu).

2.3 Cafwyd 25 o ymatebion i'r ymgynghoriad ac mae'r ymatebion llawn (yn yr ieithoedd y daethant i law) i'w gweld yn Atodiad 1. Mae Atodiad 2 yn rhoi crynodeb o'r prif themâu a godwyd yn yr ymatebion ac fe sylwch fod y themâu hyn gan amlaf yn ymwneud â chyfleusterau chwaraeon.

3. YR IS-GRŴP

3.1 Ar 23 Mai 2023, cyfarfu pob un o'r aelodau a oedd wedi'u gwahodd i fod yn rhan o'r is-grŵp, ar wahân i'r Aelod Lleol a'r cynrychiolydd o'r Gwasanaeth Ysgolion a Diwylliant a oedd wedi anfon eu hymddiheuriadau.

3.2 Ystyriodd yr is-grŵp yr ymatebion i'r ymgynghoriad gan drafod yr opsiynau ar gyfer yr arian dan sylw gan gofio mai diben yr ymddiriedolaeth oedd datblygu addysg plant oed cyn-ysgol a phlant oed ysgol yn Nhregaron. Nododd yr is-grŵp y pwyntiau canlynol:

- a) Siom bod nifer yr ymatebion yn isel o ystyried bod cryn ddiddordeb yn lleol.
- b) Roedd rhan fwyaf yr ymatebion yn ymwneud â chyfleusterau chwaraeon gan gynnwys caeau 3G a 4G, *Astro-turf* a thrac rhedeg.
- c) Roedd Cynlluniau Lle Tregaron dros y 5-6 blynedd diwethaf wedi canolbwyntio ar yr angen am fwy o gyfleusterau chwaraeon.
- d) Byddai angen sicrhau nad yw'r arian yn cael ei wario ar bethau y mae rhwymedigaeth yn gyffredinol ar y Cyngor (yn gorfforaethol) i'w hariannu, ond yn hytrach ar gyfleusterau sy'n ehangach na'r rhain.
- e) A fyddai modd defnyddio'r arian fel arian cyfalaf tuag at brosiect ehangach? e.e. yr arian grant o £300,000 sydd ar gael oddi wrth Chwaraeon Cymru.
- f) Roedd Ysgol Henry Richard wedi ystyried *Astro-turf* a chyfleusterau 3G / 4G yn y gorffennol ac roedd yr ysgol wedi cael gwybod y byddai'r costau oddeutu £500,000.
- g) Byddai angen rhoi rhagor o ystyriaeth i'r math o gyfleusterau a ddarperir, o gofio y gellid sicrhau arian cyfatebol ar gyfer caeau 3G a 4G oddi wrth Gymdeithas Bêl-droed Cymru, a fyddai'n addas ar gyfer pêl-droed a rygbi os gosodir padiau atal sioc o dan wyneb y caeau. Gellid eu defnyddio hefyd ar gyfer sesiynau hyfforddi hoci ond byddai angen *Astro-turf* ar gyfer gemau hoci cystadleuol.
- h) Nid oes trac rhedeg ffurfiol yng Ngheredigion a gallai sefydlu trac ddenu referniw i gynnal a chadw'r cyfleusterau os byddai'n cael ei logi i bobl o ardaloedd eraill.

- i) Byddai angen i leoliad unrhyw gyfleusterau chwaraeon fod yn hygyrch i'r ysgol a'r gymuned fel y gellid annog plant i gymryd rhan mewn chwaraeon a phawb i fyw bywydau iachach.
 - j) A fyddai modd defnyddio'r tir sy'n rhan o Ysgol Henry Richard ar hyn o bryd i osod cyfleusterau chwaraeon awyr agored?
 - k) Efallai y byddai angen i Ysgol Henry Richard ystyried ad-drefnu eu cyfleusterau chwaraeon presennol er mwyn caniatáu lle ar gyfer unrhyw gyfleusterau chwaraeon ychwanegol a gallai fod goblygiadau ariannol i hyn.
 - l) Byddai angen ystyried pwy fyddai'n gwneud y cais am arian grant a phwy fyddai'n rheoli'r cyfleusterau ac yn eu cynnal a'u cadw.
 - m) Byddai angen ystyried unrhyw effaith bosibl ar y Ganolfan Chwaraeon a phwysigrwydd cynnwys y Ganolfan Chwaraeon mewn unrhyw drafodaethau am ddatblygiadau posibl a'u cyfranogiad yn y dyfodol.
 - n) Byddai angen sefydlu tîm prosiect i ystyried y materion hyn ymhellach gan gynnwys arbenigedd oddi wrth Gyngor Sir Ceredigion ynghylch materion sy'n gysylltiedig ag arian cyfatebol a chyfleusterau chwaraeon ynghyd â chynnwys Is-grŵp Tregaron fel y gellid archwilio cyfleoedd am gyllid ychwanegol a allai fod ar gael megis grant Melinau Gwynt Pont-rhyd-y-groes.
 - o) Byddai angen cynnal trafodaethau â busnesau lleol ynghylch y gwaith datblygu megis gwaith ar y tir.
 - p) A fyddai modd defnyddio'r arian ar gyfer costau cyfalaf neu gostau refeniw neu gyfuniad o'r ddau?
 - q) Roedd cynrychiolwyr y Cylch Meithrin wedi nodi bod adeilad ac adnoddau newydd wedi'u darparu'n ddiweddar ac mai eu prif ffocws fyddai'r costau rhedeg;
 - r) Gellid ystyried Cynllun B, os na fyddai Cynllun A yn llwyddo a gallai hyn gynnwys cefnogi nifer o brosiectau llai o faint;
 - s) Roedd angen sicrhau na fyddai'r Astudiaethau Dichonolrwydd yn llyncu'r cyllid, ac roedd angen sicrhau bod rhagor o arian grant yn cael ei ganfod os byddai angen.
- 3.3 Ar ôl trafodaeth, bu i'r is-grŵp argymhell i'r Pwyllgor y dylid ystyried defnyddio'r arian tuag at ddatblygu cyfleusterau chwaraeon yn Nhregaron gan ddirprwyo awdurdod i'r swyddogion i drafod yr opsiynau gyda swyddogion yn y Gwasanaethau Hamdden ac Addysg, sy'n ymwybodol o'r opsiynau sydd ar gael o ran arian grant, ynghyd â chynrychiolwyr yr is-grŵp.

Argymhellion:

1. Nodi'r ymatebion i'r ymgynghoriad cyhoeddus ac argymhelliad yr Is-grŵp;

2. Bod swyddogion, ar ran yr Ymddiriedolwyr, yn pennu swyddogion priodol yn y Gwasanaethau Addysg a Hamdden i drafod yr opsiynau ynghylch arian grant ar gyfer cyfleusterau chwaraeon;
3. Bod yr is-grŵp, sy'n cynnwys y swyddogion a nodir yn argymhelliad 2 uchod ac aelodau presennol yr is-grŵp, yn cwrdd i drafod yr opsiynau ariannu hynny ymhellach gan wneud argymhellion i'r Pwyllgor.

Rhesymau dros y penderfyniad:	y	Er mwyn hyrwyddo amcanion yr ymddiriedolaeth elusennol
Atodiadau:		Atodiad 1 – Ymatebion llawn i'r ymgynghoriad cyhoeddus (yn yr iaith y daethant i law). Atodiad 2 – Crynodeb o'r prif themâu a godwyd yn yr ymatebion i'r ymgynghoriad.
Pennaeth Gwasanaeth:	y	Elin Prysor – Swyddog Arweiniol Corfforaethol y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu
Swyddog Adrodd:		Louise Harries – Cyfreithiwr
Dyddiad:		31/05/2023